

Sygn. akt V CNP 52/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi M. M.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego
w Ś.

z dnia 14 lipca 2015 r., sygn. akt II Ca [...]

w sprawie z powództwa M. M.

przeciwko M. B. i W. B.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 25 kwietnia 2018 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Powód M. M. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Ś. z dnia 14 lipca 2016 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 27 stycznia 2015 r., w zakresie oddalającym powództwo o zasądzenie od M. i W. B. kwoty 14.500 zł z ustawowymi odsetkami i odsetek od zasądzonej kwoty 10.500 zł za okres od dnia 26 stycznia 2012 r. do dnia 26 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy zważył:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym, poprzez zakwestionowanie zgodności z prawem orzeczenia, przesądzić o istnieniu jednej z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Stanowi ona nadzwyczajny środek procesowy, zatem regulujące ją przepisy powinny być wykładane ściśle (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, nie publ., z dnia 28 marca 2007 r., II CNP 124/06, nie publ., z dnia 25 marca 2009 r., V CNP 93/08, nie publ., z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08, nie publ.). Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury niezgodność musi mieć charakter kwalifikowany, a nadto oczywisty. Niezgodnym z prawem jest orzeczenie widocznie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo wydane w wyniku tak rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, że wobec oczywistości nie wymaga głębszej analizy prawnej, albo uchybiające ogólnie przyjętym standardom rozstrzygnięć, któremu towarzyszy rażąco błędna wykładnia lub niewłaściwe zastosowanie prawa (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174; z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35; z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17).

Stosownie do art. 424⁵ § 1 k.p.c., do elementów konstrukcyjnych skargi należą: oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, przytoczenie i uzasadnienie podstaw skargi, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne, uprawdopodobnienie powstania szkody w wyniku wydania zaskarżonego

orzeczenia oraz wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w innym trybie nie było i nie jest możliwe. U podstaw wprowadzenia tych szczególnych wymagań procesowych leży sformalizowany charakter skargi, a ich niezachowanie powoduje konieczność jej odrzucenia bez wszczynania postępowania naprawczego.

Przytoczenie podstaw skargi i ich uzasadnienia polega na ogólnym określeniu naruszeń prawa materialnego lub przepisów postępowania, wskazaniu przepisów, które zostały naruszone (z oznaczeniem artykułu, włącznie z paragrafem lub ustępem) oraz wyjaśnieniu, na czym naruszenie polegało. Konieczne jest również wykazanie związku przyczynowego między podstawami a niezgodnością orzeczenia z prawem. Nie jest wystarczające powołanie art. 424⁴ k.p.c. i poprzestanie na ogólnikowym uzasadnieniu wskazanych przepisów. Z kolei spełnienie wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. wymaga powołania konkretnego przepisu prawa (w sposób przytoczony wyżej), przy czym odwołanie się przez skarżącego do podstaw skargi lub ich uzasadnienia nie stanowi spełnienia wymagania, o którym mowa (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, z dnia 7 sierpnia 2012 r., III CNP 14/12, IC 2013, nr 10, s. 50).

Z treści art. 424⁵ k.p.c. jednoznacznie wynika zamiar ustawodawcy wyraźnego oddzielenia podstaw skargi od przepisów (przepisu), z którymi zaskarżony wyrok jest niezgodny. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa i piśmiennictwa nie wszystkie wady postępowania poprzedzającego wydanie skarżonego wyroku, wytykane w ramach obu podstaw, powodują niezgodność wyroku z prawem, ponadto przepisy wskazane jako naruszone w ramach podstaw nie muszą być tożsame z przepisami (przepisem), z którymi wyrok jest niezgodny. Tym większego znaczenia nabiera prawidłowość spełnienia omawianych wymagań. Wszystkie wymagania konstrukcyjne wymienione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. powinny być zatem przytoczone samodzielnie, niezależnie od innych, a skarga niespełniająca któregośkolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych.

Punkt 2. skargi został sformułowany następująco:

„2. Jako podstawy skargi wskazuję naruszenie prawa materialnego oraz zasad postępowania - art. 424⁴ k.p.c. art. 424⁵ ust. 1 pkt 3 k.p.c.

Wskazanie przepisów powodujących niezgodność orzeczenia z prawem

I. Naruszenie prawa materialnego (...)

II. Naruszenie zasad postępowania (...)

Kolejny punkt 3. odnosi się do uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody.

Przytoczony w skardze art. 424⁴ k.p.c. precyzuje pojęcie podstaw wskazując, że mogą one dotyczyć jedynie naruszeń prawa materialnego lub przepisów postępowania i nie mogą obejmować zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów. Art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. oznacza kolejne wymaganie formalne skargi jako „wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny”. Powołanie w skardze tak oznaczonych przepisów w żadnej mierze nie może być zatem wystarczające. Analiza punktów I. i II. w powiązaniu z przytoczonym wstępem prowadzi do wniosku, że skarga spełnia wymaganie przytoczenia podstaw skargi i ich uzasadnienia przewidziane w art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c. Nie został jednak spełniony ustawowy konstrukcyjny wymóg przewidziany w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. i konsekwentnie nie jest możliwe stwierdzenie przez Sąd Najwyższy bezprawności zaskarżonego orzeczenia, skoro nie wiadomo, z jakim przepisem prawa - zdaniem skarżącego - zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2007 r., I CNP 79/06, z dnia 7 sierpnia 2012 r., III CNP 14/12, z dnia 25 sierpnia 2010 r., II BU 2/10, z dnia 1 kwietnia 2011 r., II BP 2/11 - nie publ.).

Niezależnie od tego zastrzeżenia budzi wysokość i sposób uprawdopodobnienia powstania szkody. Jak wskazano w orzecznictwie wymaganie to jest spełnione, jeżeli skarżący określi postać, wysokość i czas powstania szkody oraz związek przyczynowy wskazanej szkody z wydaniem orzeczenia będącego przedmiotem skargi i przedstawi dowody lub inne środki zdolne uwiarygodnić powstanie wskazanej szkody (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05, z dnia 16 marca 2018 r., V CNP 42/17).

O stopniu niestaranności pełnomocnika sporządzającego skargę świadczy zamienne używanie formy męskiej i żeńskiej oraz błędne określenie pozycji procesowej mocodawcy.

Z tych względów Sąd Najwyższy odrzucił skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, jako niespełniającą wymagań ustawowych (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).